

Conf. univ. dr. Claudiu – Paul BUGLEA

CORELAȚIA DINTRE DREPTUL INTERNAȚIONAL PRIVAT ȘI DREPTUL COMERȚULUI INTERNAȚIONAL – DREPTUL INTERNAȚIONAL PRIVAT REZOLVĂ CONFLICTUL DE LEGI, DREPTUL COMERȚULUI INTERNAȚIONAL REZOLVĂ FONDUL

REZUMAT

Prezenta teză de abilitare reprezintă o sinteză a activității mele didactice și de cercetare desfășurate de-a lungul carierei mele universitare și profesionale, reflectând contribuțiile aduse domeniului dreptului, în special în ariile *Dreptului internațional privat*, *Dreptului comerțului internațional* și *Soluționării litigiilor dintre state și investitorii străini*. Lucrarea își propune să evidențieze coerența demersului meu științific și didactic, precum și viziunea mea asupra direcțiilor viitoare de dezvoltare a acestor domenii în contextul juridic național, European dar și internațional. Structura tezei este organizată în două părți fundamentale, detaliate după cum urmează:

I. Principalele realizări profesionale

Această primă secțiune va oferi o imagine detaliată a contribuțiilor mele academice și profesionale, structurate pe două componente majore: activitatea de cercetare și activitatea didactică.

1. Activitatea de cercetare

Activitatea de cercetare a reprezentat un pilon central al parcursului meu profesional, materializată prin studii aprofundate, publicații și participări active la conferințe științifice.

1.1. Drept internațional privat român

Cercetarea în domeniul Dreptului internațional privat român a fost aprofundată prin proiectul postdoctoral “Dreptul internațional privat român - din perspectiva reglementărilor europene aplicabile în domeniu și a noului Cod civil român”, derulat între 2010 și 2013. Am susținut prelegeri în cadrul Programelor postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă, axate pe “*Aspecte de Dreptul internațional privat român în contextul noilor coduri civile și de procedură civilă*”. De asemenea, am prezentat comunicări la conferințe internaționale și naționale, abordând teme precum noua reglementare de Drept internațional privat (adoptată în

2011), cadrul juridic al Dreptului internațional privat în România, normele conflictuale privind dreptul familiei, aspecte de Drept internațional privat în Noul Cod Civil, legea aplicabilă persoanei juridice cu element de extraneitate, precum și familia tradițională cu element de extraneitate.

1.2. Dreptul comerțului internațional

Domeniul Dreptului comerțului internațional a constituit obiectul tezei mele de doctorat, studii derulate în perioada 1997-2005. O contribuție esențială în acest domeniu este coautoratul lucrării *“Dreptul Comerțului Internațional. Parte generală și Parte specială. Tratat”*, distinsă cu Premiul *“Nicolae Titulescu”* al Academiei Române în 2008. Am participat la dezbateri și conferințe pe teme specifice, cum ar fi vânzarea internațională de mărfuri și aplicarea Regulamentului Bruxelles I Bis în litigiile de comerț internațional.

1.3. Alte direcții de cercetare

Expertiza mea în soluționarea litigiilor dintre state și investitorii străini a fost consolidată prin inițiativa introducerii acestei discipline la Masteratul de Arbitraj Internațional în limba engleză. Am prezentat comunicări la conferințe relevante, acoperind subiecte precum arbitrajul privind investițiile străine, potențialele modificări ale Regulilor și Regulamentelor ICSID, entitățile care pot apela la ICSID pentru soluționarea litigiilor și compatibilitatea arbitrajului ICSID cu legislația Uniunii Europene.

Pe lângă domeniile principale, activitatea mea de cercetare s-a extins și către recunoașterea hotărârilor judecătorești străine în România și distincția dintre recunoașterea hotărârilor judecătorești străine și cele arbitrale străine. Am participat activ la dezbateri privind aspecte fundamentale ale Noului Cod Civil și Noului Cod de Procedură Civilă, contribuind la discuții referitoare la aspecte controversate privind aplicarea articolului 1271 NCC, contractele de asistență juridică sau egalitatea de gen în drept.

2. Activitatea didactică

Activitatea mea didactică, desfășurată în calitate de preparator, asistent, lector și în prezent de conferențiar universitar la Facultatea de Drept a Universității din București începând cu anul 1996, a avut ca scop formarea studenților și a practicienilor dreptului în domeniile mele de interes.

2.1. Drept internațional privat român

La începutul carierei mele didactice am seminarizat la disciplina Drept internațional privat studenților din anul IV licență, atât timp cât am avut gradele didactice de preparator și asistent universitar, iar odată cu ocuparea postului de lector, am predat neînrerupt până astăzi, cursul de Drept internațional privat român. De asemenea, în această perioadă am susținut prelegeri cu tema *“Aspecte de Drept internațional privat român”* în cadrul programelor postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă.

2.2. Dreptul comerțului internațional

Și în ceea ce privește disciplina Dreptul comerțului internațional, în perioada în care am avut calitatea de preparator și asistent, am ținut seminarele studenților din anul IV licență,

contribuind la pregătirea acestora în înțelegerea și aplicarea normelor juridice specifice relațiilor comerciale transfrontaliere, iar ulterior, o dată cu obținerea gradului didactic de lector, am ținut în permanență și cursul respectiv.

2.3. Alte aspecte legate de activitatea didactică

Am avut inițiativa introducerii și am predat disciplina “Soluționarea litigiilor dintre state și investitorii străini” la Masteratul de Arbitraj Internațional în limba engleză, o contribuție semnificativă la diversificarea și modernizarea ofertei educaționale.

Activitatea didactică a inclus, de asemenea, coordonarea a numeroase lucrări de licență și disertație, predarea în regim de învățământ la distanță, și coordonarea practicii avocațiale studentești. Formarea mea didactică a fost consolidată prin absolvirea Seminarului de formare în domeniul Didacticii universitare a Dreptului (2012) și a cursului de Pedagogie și metodică predării (1998-1999). Am fost, de asemenea, membru în comisiile de examinare pentru profesia de avocat.

II. Direcții de dezvoltare a carierei

Această secțiune va schița viziunea mea pentru viitorul academic și de cercetare, pornind de la realizările anterioare și adaptându-le la provocările și oportunitățile contemporane.

1. Activitatea de cercetare

Activitatea de cercetare viitoare va continua să se centreze pe integrarea interdisciplinară a domeniilor Dreptului internațional privat român și Dreptului comerțului internațional, cu accent pe impactul digitalizării, globalizării și reformelor europene asupra normelor conflictuale și materiale. Această direcție va implica participarea la proiecte de cercetare finanțate național și internațional, publicarea în reviste indexate ISI și colaborări cu instituții academice europene, precum Universitatea din Florența, unde am efectuat anterior un stagiu de cercetare. Cercetările vor aborda provocările emergente, cum ar fi aplicarea Regulamentului (UE) nr. 2022/2065 (Digital Services Act) sau a Regulamentului (UE) nr. 2023/2854 în context transfrontalier, asigurând o analiză comparativă riguroasă între sistemele de drept român și cele continentale.

1.1. Drept Internațional privat român

Dezvoltarea cercetării în Dreptul internațional privat român se va concentra pe aplicarea normelor conflictuale, în special în materie de calificări și retrimiteri, conform Cărții a VII-a din Codul civil român (art. 2557-2663), în materia tehnologiilor emergente, precum inteligența artificială și blockchain-ul. Viitoarele studii vor analiza jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) și vor propune revizuirii ale Cărții a VII-a a Codului de procedură civilă pentru alinierea la Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 (Bruxelles I bis).

1.2. Dreptul comerțului internațional

În domeniul Dreptului comerțului internațional, cercetarea va explora noile forme contractuale consacrate în comerțul electronic transfrontalier, dar și interacțiunea dintre comerțul electronic transfrontalier și instrumente de drept clasice, cum ar fi Convenția Națiunilor Unite privind Contractele de Vânzare Internațională de Mărfuri (CISG, 1980). Viitoarele contribuții vor

include o analiză critică a jurisprudenței ICSID în cazuri recente precum Discovery Global LLC v. Slovak Republic (ICSID Case No. ARB/21/51) sau Magyar Farming Company Ltd, Kintyre Kft and Inicia Zrt v. Hungary (ICSID Case No. ARB/17/27), subliniind, acolo unde este cazul, impactul jurisprudenței CJUE (C-284/16 – Achmea) asupra sentințelor arbitrale.

1.3. Alte direcții de cercetare

Alte direcții vor extinde cercetarea către soluționarea litigiilor dintre state și investitori străini, focalizându-se pe reforma arbitrajului investițional ICSID din 2022 și compatibilitatea cu dreptul UE. Totodată, îmi propun să analizez rolul concilierii în litigii, conform Regulilor ICSID revizuite (2022), și intersecțiile cu Dreptul concurenței, inclusiv aplicarea art. 101-102 TFUE în litigii de investiții transfrontaliere, raportat la Cauza C-284/16 – Achmea.

Voi extinde cercetarea către intersecția Dreptului privat cu Dreptul public în contextul creșterii comerțului transfrontalier, în general și a celui electronic, în special, abordând teme interdisciplinare. Îmi propun să inițiez și să particip la proiecte de cercetare cu finanțare externă, consolidând astfel vizibilitatea și impactul cercetării juridice românești la nivel internațional.

2. Activitatea didactică

În domeniul didactic, voi continua să perfecționez metodele de predare și să adaptez curricula la cerințele pieței muncii și la evoluțiile juridice. Astfel, activitatea didactică viitoare va prioritiza inovarea pedagogică, integrând metode interactive precum simulări de procese și studii de caz bazate pe jurisprudență reală, pentru a alinia curricula la cerințele pieței muncii.

2.1. Drept internațional privat român

Voi continua să dezvolt noi module de curs axate pe aspecte practice și studii de caz în Dreptul internațional privat, pentru a facilita o mai bună înțelegere a materiei de către studenți. Voi integra, de asemenea, elemente de drept comparat și european în predare, pentru a oferi o perspectivă mai largă și mai actuală. Spre exemplu, la disciplina Drept internațional privat român, se va dezvolta curricula prin introducerea modulelor practice axate pe studii de caz din jurisprudența națională și european privind aplicarea Regulamentelor Roma I – III sau a Regulamentului 650/2012. Predarea va integra elemente comparative cu dreptul european și va include mini-procese simulate pe teme precum legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I) și necontractuale (Roma II).

Îmi propun să coordonez în continuare disertații de master și să încep să coordonez lucrări de doctorat, vizând formarea a cel puțin cinci doctoranzi în următorii ani, cu accent pe cercetare empirică privind recunoașterea și încuviințarea executării hotărârilor străine.

2.2. Dreptul comerțului internațional

Voi implementa metode didactice inovatoare, precum simulări de arbitraj sub regulile ICSID și workshop-uri practice, și analize ale cazurilor din jurisprudența arbitrală. Voi asigura o actualizare continuă a materialelor didactice pentru a reflecta cele mai recente evoluții legislative și comerciale. Curricula va fi actualizată anual pentru a reflecta evoluții legislative internaționale

precum Acordurile de liber schimb încheiate de Uniunea Europeană, integrând sesiuni practice de negociere contractuală internațională. Predarea va continua la nivel licență și master, cu coordonarea de lucrări de licență și disertație, ținând publicarea rezultatelor studențești în reviste academice. Nu în ultimul rând, voi explora crearea unui curs online hibrid pentru studenții ID.

2.3. Alte aspecte legate de activitatea didactică

Alte aspecte vor include extinderea predării în engleză la disciplina „*Settlement of Disputes between States and Traders of Foreign Nationalities*” în cadrul Masteratului de Arbitraj Internațional, integrând cazuri ICSID recente precum *Desarrollo Vial De Los Andes S.AC. v. Peru* (ICSID Case no. ARB/20/18), *Rasia FZE and Joseph K. Borkowski v. Republic of Armenia* (ICSID Case No. ARB/18/28), *Pawlowski AG and Project Sever s.r.o. v. Czech Republic* (ICSID Case No. ARB/17/11). Se vor iniția programe de mentorat și clinici juridice pentru studenți, focalizate pe practica avocațială în litigii investiționale derulate conform Convenției de la Washington (1965).

Participarea la comisii de evaluare, precum cele pentru licență și master va continua, alături de formarea continuă prin seminare didactice, asigurând o abordare interdisciplinară cu alte discipline de drept privat.

Această teză de abilitare nu este doar o retrospectivă a realizărilor, ci și o platformă pentru proiecția viitoare a angajamentului meu față de excelența academică, cercetare și educație în domeniul Dreptului.